

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัยโดยทั่วไป

การวิจัยเกี่ยวกับชาวเขาตามโครงการทดลองฝึกอบรมผู้ช่วยครูสอนเด็กชาวเขาของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อทดลองวิธีสอนวิชาภาษาไทย (ทักษะการเขียน) โดยใช้แนวการฝึกหัดครูตามหลักสูตรพิเศษของโครงการฝึกอบรมผู้ช่วยครูสอนเด็กชาวเขา
 2. เพื่อทดลองใช้แบบเรียนวิชาภาษาไทยที่สร้างขึ้นสำหรับเด็กชาวเขาของแผนกวิชาประถมศึกษา
 3. เพื่อสร้างคู่มือครูสำหรับแบบเรียนดังกล่าว
 4. เพื่อสร้างแบบทดสอบวิชาภาษาไทย (ทักษะการเขียน) สำหรับใช้ทดสอบความรู้และความสามารถของผู้รับการอบรมก่อนและหลังการฝึกอบรม
 5. เพื่อประเมินผลความเข้าใจของผู้รับการอบรมเกี่ยวกับหนังสือแบบเรียนวิชาภาษาไทย
 6. เพื่อสำรวจความมั่นใจของผู้รับการอบรมเกี่ยวกับการสอน
ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้รับการอบรมมีความรู้ความสามารถเป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาค้นการศึกษา หรือเป็นผู้ช่วยครูสอนเด็กชาวเขาตามแผนของตติในหมู่บ้านชาวเขา ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาขาดแคลนครูสอนเด็กชาวเขาโดยตรง และยังช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจ การปกครอง การเมือง และการอนามัยในหมู่บ้านชาวเขาคือด้วย
- ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยว่า การฝึกอบรมผู้ช่วยครูสอนเด็กชาวเขา ใช้แบบเรียนและคู่มือที่สร้างขึ้นจะช่วยให้ผู้รับการอบรมมีความรู้ด้านวิชาสามัญเพิ่มขึ้น และมี

ความสามารถในการสอนเด็กชาวเขาได้ โดยความรู้ความสามารถดังกล่าวก่อนและหลังการฝึกอบรมมีความแตกต่างกันในทางเพิ่มขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้ กองสงเคราะห์ชาวเขาได้คัดเลือกชาวเขาจากจังหวัดต่าง ๆ 11 จังหวัด จำนวน 55 คน เป็นพระภิกษุ 5 รูป สามเณร 25 รูป และฆราวาส 25 คน มารับการอบรมและอยู่ประจำตลอดระยะเวลา 3 เดือน ณ ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา ตำบลบ้านแม่เหาะ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย หลักสูตรพิเศษ หนังสือแบบเรียน แบบทดสอบ คู่มือครู แบบการให้คะแนนการฝึกสอน แบบนิเทศการสอนแบบปรนัย (ระบบแฟลนเคอร์ส) และแบบประเมินผลหนังสือแบบเรียน

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปทำการทดลอง ณ ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา ตำบลบ้านแม่เหาะ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นเวลา 3 เดือน ได้ทำการสอนและเก็บข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนประเมินผลการวิจัยเป็นระยะ ๆ แล้วได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ หาค่าทางสถิติ ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. พัฒนาการของผู้รับการอบรม ซึ่งแบ่งออกเป็น

1.1 พัฒนาการด้านวิชาการระหว่างการฝึกอบรม ผู้รับการอบรมมีความก้าวหน้า และมีพัฒนาการทางด้านความรู้ ทักษะและทัศนคติ เป็นที่น่าพอใจ

1.2 สัมฤทธิ์ผลทางด้านวิชาการ ผู้รับการอบรมมีความก้าวหน้าและมีความสามารถเพิ่มขึ้นเป็นที่น่าสนใจ สอดคล้องความมุ่งหมาย เพราะจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการฝึกอบรมมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01 และคะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกอบรม 17.74 และคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงขึ้นเป็น 22.36

1.3 ความสามารถในการฝึกสอน ผู้รับการอบรมมีความสามารถในการฝึกสอนโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี

2. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการและความสามารถในการฝึกสอน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการและความสามารถในการฝึกสอนวิชาภาษาไทย (ทักษะการเขียน) อยู่ในระดับปานกลางที่ระดับ

ความมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่าสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการและความสามารถในการสอน มีความสัมพันธ์กันในเชิงนิมิต (Positive)

3. ประสิทธิภาพของการฝึกอบรม การฝึกอบรมวิชาภาษาไทย (ทักษะการเขียน) มีประสิทธิภาพจากผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการฝึกอบรม มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

4. ผู้รับการอบรมมีความเข้าใจเนื้อหาวิชาการในหนังสือแบบเรียนภาษาไทยที่กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์

5. พื้นฐานการศึกษาและสภาพของผู้รับการอบรมไม่มีอิทธิพลต่อความมั่นใจในการสอน นับได้ว่าผู้รับการอบรมมีความมั่นใจในการสอน

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้ประสบปัญหาบางประการจากการวิจัยในโครงการทดลองฝึกอบรมผู้ช่วยครูสอนเด็กชาวเขา ณ ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขา ตำบลบ้านแม่เหาะ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งนอกจากจะเป็นอุปสรรคทำให้การฝึกอบรมไม่สะดวกเท่าที่ควรแล้ว ยังจะส่งผลกระทบต่อผลการวิจัยอีกด้วย ดังนั้นจึงควรได้แก้ไขปรับปรุงเพื่อผลการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. การรายงานตัวของผู้รับการอบรมล่าช้ากว่ากำหนดมีบางคนที่มาช้ากว่ากำหนดเกือบหนึ่งสัปดาห์ นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนตัวสามเฉพาะบางรูป ทำให้เกิดความยุ่งยากในการแบ่งกลุ่มและทำให้ต้องใช้เวลาเพิ่มเติมในการสอนซ่อมเสริม ดังนั้นจึงควรกำหนดตัวผู้รับการอบรมให้แน่นอน และให้เขารายงานตัวทันตามเวลาที่กำหนด

2. พื้นความรู้วิชาสามัญของผู้รับการอบรมมีความแตกต่างกัน (ป.4 - ม.ศ.3) นอกจากจะเป็นปัญหาในขั้นให้การอบรมแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อคะแนนความสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการและการฝึกสอนด้วย ฉะนั้นจึงควรคัดเลือกผู้รับการอบรมในแต่ละรุ่นไม่ให้ความแตกต่างในด้านวิชาความรู้มากนัก เช่น รุ่น ป.4 - ป.7 หรือรุ่น ป.7 - ม.ศ.3 และจะเป็นการดียิ่งที่เดียว ถ้าสามารถส่งผู้รับการอบรมในรุ่นหนึ่ง ๆ ให้มีการศึกษาอยู่ในระดับเดียวกัน และมีความเชื่อมั่นในตัวเอง จะทำให้การอบรมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ประเภทและจำนวนของผู้รับการอบรม ผู้รับการอบรมมีทั้งภิกษุสามเณร และฆราวาส ส่วนจำนวนภิกษุสามเณรมีมากกว่าฆราวาส ซึ่งเป็นปัญหาในการจัดกิจกรรมการสนทนาแบบทเรียน และรวมถึงกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ ด้วย เพราะกิจกรรมวิชาการและสันทนาการบางอย่างขัดกับพระวินัยและไม่เหมาะสมกับสมณเพศ นอกจากนี้ยังมีความยากลำบากในการจัดการทางที่พักอีกด้วย ฉะนั้นควรลดจำนวนภิกษุสามเณรให้น้อยลงและกลับเพิ่มจำนวนฆราวาสให้มากขึ้น อนึ่ง ถ้าพิจารณาถึงการออกไปปฏิบัติงานในระยะสั้นของภิกษุสามเณรแล้วก็น่าจะส่งผู้รับการอบรมที่เป็นฆราวาสแทน

4. อายุของผู้รับการอบรม ผู้รับการอบรมบางคนมีอายุน้อยและมีประสบการณ์น้อย ทำให้มีปัญหาในด้านการเรียนและการฝึกสอน กล่าวคือ ขาดความกล้าเมื่อเรียนร่วมกับผู้มีอายุมากกว่า และขาดความมั่นใจในการออกสอน ดังนั้นจึงน่าจะเลือกผู้รับการอบรมที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 17 ปี และไม่ควรให้อายุของผู้รับการอบรมแต่ละรุ่นแตกต่างกันมากเกินไป

5. อุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่พร้อม เป็นต้นว่า แบบเรียน อุปกรณ์ผลิตเอกสาร อุปกรณ์เหล่านี้มีความสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะต่อการสร้างคู่มือ และมีผลต่อการสอนแบบจุลภาคด้วย ฉะนั้นจึงควรให้อุปกรณ์ที่จำเป็นเหล่านี้อยู่ในสภาพที่พร้อมที่จะทำงานได้ทันที นอกจากนี้เครื่องพิมพ์ดีดแครียาวน่าจะเพิ่มเป็น 2 เครื่อง

6. การฝึกสอนของผู้รับการอบรมมีปัญหาหลายด้าน โดยเฉพาะเวลาในการฝึกสอนน้อย จึงควรขยายเวลาในการฝึกสอนเป็น 3 สัปดาห์ และควรให้โอกาสได้ทำการสอนแบบจุลภาคเพิ่มขึ้น หรือได้มีโอกาสสอนกับนักเรียนจริง ๆ ก่อนที่จะออกฝึกสอน ในวันแรกของช่วงการฝึกสอนควรให้ผู้รับการอบรมได้สร้างความรู้ความคุ้นเคยกับนักเรียน และครูประจำการเสียก่อน นอกจากนี้ในห้องเรียนเดียวกันเมื่อแบ่งการสอนออกเป็นหลายกลุ่มเพื่อให้ครูหลายคนได้สอนพร้อมกัน สภาพการสอนเช่นนี้ทำให้เด็กไม่มีสมาธิในการเรียน จึงควรให้แยกที่เรียนแต่ละกลุ่มย่อยให้ห่างกัน และประการสำคัญที่สุดก็คือ ควรได้ติดต่อกับโรงเรียนที่จะออกไปฝึกสอนเสียแต่เนิ่น ๆ เพื่อจะได้เตรียมการและแก้ปัญหาดังกล่าวได้ดียิ่งขึ้น

7. การผลิตอุปกรณ์การสอนยังไม่ได้นำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์เท่าที่ควร เพื่อให้ผู้รับการอบรมได้มีความสามารถรู้จักผลิตอุปกรณ์ได้กว้างขวางขึ้น ควรเชิญวิทยากรไปบรรยาย สาธิต และแนะนำวิธีการผลิตอุปกรณ์ อย่างน้อย 1 ครั้ง และจะเป็นการดีที่สุดถ้าผู้วิจัยมีความรู้หรือมีประสบการณ์ในคันคิลปะ จะทำให้การอบรมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

8. เนื่องจากท้องถิ่นที่ไปทำการวิจัยมีอากาศหนาวจัด ลมแรงและฝนชุก ทำให้การอบรมได้ผลไม่เต็มที่ เนื่องจากผู้รับการอบรมเจ็บป่วยบ่อย ๆ ผู้สอนไม่สามารถใช้อุปกรณ์ให้มีประสิทธิภาพได้ จึงควรทำที่เรียนและที่พักให้มีคิซิด สามารถบังลมได้คือ รวมทั้งที่พักของผู้รับการอบรมที่เป็นสรวาสควรอยู่ในสภาพที่ป้องกันฝนและอากาศหนาวได้

9. การประสานงานระหว่างผู้วิจัย และพนักงานประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามโครงการ เห็นควรให้มีการพบปะทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และวางแผนงานร่วมกันก่อนถึงกำหนดเวลาอบรม ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่านอกจากจะทำให้การวิจัยมีประสิทธิภาพแล้ว ยังจะได้สร้างเสริมสมรรถภาพให้แก่ผู้รับการอบรมให้ปฏิบัติงานให้แก่ทางราชการได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

10. หนังสือแบบเรียนภาษาไทยมีหลายคำที่ยากแก่การเข้าใจสำหรับนักเรียนชาวเขา และยังมีข้อบกพร่องเกี่ยวกับเทคนิคการพิมพ์ ซึ่งควรได้แก้ไขปรับปรุงต่อไป

11. เนื่องจากผู้รับการอบรมโดยเฉพาะสรวาสซึ่งจะออกไปสอนชาวเขานั้น บางคนพูดไม่ชัดและการเขียนก็มีปัญหา การสอนภาษาไทยอาจจะผิดพลาดมาก จะทำให้เด็กชาวเขาได้รับแนวคิดและการใช้ที่ผิด ๆ ดังนั้นเจ้าหน้าที่พัฒนาชาวเขาควรได้ติดตามและให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด หรือให้เวลาผู้รับการอบรมเหล่านี้ได้ฝึกทักษะภาษาไทยกับเจ้าหน้าที่พัฒนาและสรวาสชาวเขา จนเห็นว่าพร้อมที่จะสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

12. ทางแผนกวิชาประถมศึกษาควรสร้างหนังสือ หัดเขียนเสริมประสบการณ์ สำหรับเด็กชาวเขา เพื่อเป็นการปูพื้นฐานในการเขียนที่คี่และเป็นการจัดเตรียมเด็กให้มี

โอกาสได้ทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะการประสานงานของกล้ามเนื้อ ทำให้เด็กสนุกสนาน และก่อให้เกิดความรักในการเขียนภาษาไทยอีกด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย